

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

6 mai 2022

PROJET DE LOI

**modifiant le chapitre 7 du titre 2
de la loi du 24 octobre 2011
assurant un financement pérenne
des pensions des membres du personnel
nommé à titre définitif
des administrations provinciales et locales et
des zones de police locale,
modifiant la loi du 6 mai 2002 portant
création du Fonds des pensions
de la police intégrée et
portant des dispositions particulières
en matière de sécurité sociale et
portant diverses dispositions modificatives**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES, DE L'EMPLOI ET
DES PENSIONS
PAR
M. Wim VAN DER DONCKT

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif	3
II. Discussion générale.....	4
A. Questions et observations des membres.....	4
B. Réponses de la ministre	8
III. Discussion des articles et votes.....	10

Voir:

Doc 55 **2590/ (2021/2022)**:
001: Projet de loi.

Voir aussi:

003: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

6 mei 2022

WETSONTWERP

**tot wijziging van hoofdstuk 7 van titel 2
van de wet van 24 oktober 2011
tot vrijwaring van een duurzame financiering
van de pensioenen van de vastbenoemde
personeelsleden van de provinciale en
plaatselijke overheidsdiensten en
van de lokale politiezones, tot wijziging
van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting
van het Fonds voor de pensioenen
van de geïntegreerde politie en houdende
bijzondere bepalingen
inzake sociale zekerheid en
houdende diverse wijzigingsbepalingen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR SOCIALE ZAKEN, WERK EN
PENSIOENEN
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Wim VAN DER DONCKT**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting.....	3
II. Algemene bespreking	4
A. Vragen en opmerkingen van de leden	4
B. Antwoorden van de minister	8
III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen.....	10

Zie:

Doc 55 **2590/ (2021/2022)**:
001: Wetsontwerp.

Zie ook:

003: Tekst aangenomen door de commissie.

06938

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Marie-Colline Leroy

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Björn Anseeuw, Wim Van der Donckt, Valerie Van Peel
Ecolo-Groen	Cécile Cornet, Marie-Colline Leroy, Evita Willaert
PS	Chanelle Bonaventure, Jean-Marc Delizée, Sophie Thémont
VB	Ellen Samyn, Hans Verreyt
MR	Christophe Bombled, Florence Reuter
CD&V	Nahima Lanjri
PVDA-PTB	Nadia Moscufo
Open Vld	Tania De Jonge
Vooruit	Anja Vanrobaeys

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Frieda Gijbels, Sigrid Goethals, Katrien Houtmeyers, Wouter Raskin
Barbara Creemers, Laurence Hennuy, Dieter Vanbesien, Gilles Vanden Burre
N ., Leslie Leoni, Eliane Tillieux, Philippe Tison
Ortwin Depoortere, Dominiek Sneepe, Frank Troosters
Daniel Bacquellaine, Denis Ducarme, Vincent Scourneau
Nathalie Muylle, Els Van Hoof
Gaby Colebunders, Sofie Merckx
Maggie De Block, Egbert Lachaert
Vicky Reynaert, Gitta Vanpeborgh

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

Les Engagés	Catherine Fonck
-------------	-----------------

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
Les Engagés	: Les Engagés
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de nummering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurig papier)

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de sa réunion du 27 avril 2022.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

Mme Karine Lalieux, ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris, commence par souligner que le présent projet de loi provient d'une demande unanime du Comité de gestion des pensions des administrations provinciales et locales. Ce projet de loi met également en œuvre des recommandations de la Cour des comptes sur le financement du Fonds de pension solidarisé (ci-après FPS) publiées en juin 2021.

Le texte actuel de la loi du 24 octobre 2011 ne contient pas de dispositions légales relatives à l'imputation des charges de pension en cas de restructurations d'administrations locales affiliées au FPS dont des agents nommés à titre définitif ont été transférés vers une ou plusieurs autres administrations locales qui sont également affiliées au FPS.

Tant que l'administration locale restructurée existera, cela ne posera pas de problème, car elle pourra encore être sollicitée pour les charges de pension de ses anciens agents nommés à titre définitif. L'administration locale restructurée a même la possibilité de conclure des accords avec des administrations locales qui reprennent du personnel nommé à titre définitif. Ces accords portent sur la répartition de ses charges de pension en cours et/ou futures dans le cadre de la responsabilisation.

Dès que l'administration locale restructurée est toutefois dissoute ou transformée en une personne morale de droit privé, les charges de pension de cette administration ne peuvent pas être imputées aux administrations locales qui ont repris le personnel nommé à titre définitif. La loi actuelle ne le prévoit pas. La loi du 24 octobre 2011 ne prévoit pas non plus une imputation des charges de pension si l'administration locale, au moment de sa dissolution ou de sa transformation en une personne morale de droit privé, n'occupe plus de personnel nommé à titre définitif parce que le cadre du personnel s'est entre-temps éteint, de sorte qu'il n'est pas question d'un transfert de personnel vers une autre administration.

Ce projet de loi tend donc à remédier à cette lacune en fixant, pour ces deux situations, des règles d'attribution pour les charges de pension que le FPS supporte pour

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 27 april 2022.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

Mevrouw Karine Lalieux, minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris, geeft allereerst aan dat dit wetsontwerp tot stand is gekomen op unaniem verzoek van het Beheerscomité van de pensioenen van de provinciale en plaatselijke besturen. Dit wetsontwerp beoogt tevens uitvoering te geven aan de in juni 2021 bekendgemaakte aanbevelingen van het Rekenhof inzake de financiering van het Gesolidariseerd Pensioenfonds (GPF).

De vigerende wet van 24 oktober 2011 bevat geen bepalingen betreffende de toerekening van de pensioenlasten bij een herstructurering van bij het GPF aangesloten plaatselijke besturen waarvan vastbenoemde personeelsleden wordt overgeheveld naar een of meerdere andere plaatselijke besturen die eveneens bij het GPF is/zijn aangesloten.

Zolang het geherstructureerde plaatselijke bestuur blijft bestaan, is dit geen probleem. Dat bestuur kan nog steeds worden aangesproken voor de pensioenlasten van zijn voormalig vastbenoemd personeel. Het geherstructureerde plaatselijke bestuur kan zelfs een overeenkomst sluiten met lokale overheden die vastbenoemd personeel overnemen. Deze overeenkomsten betreffen de verdeling van hun huidige en/of toekomstige pensioenlasten in het kader van de responsabilisering.

Zodra het geherstructureerde plaatselijke bestuur echter wordt ontbonden dan wel omgevormd tot een privaatrechtelijke rechtspersoon, kunnen de pensioenlasten ervan echter niet worden toegerekend aan de plaatselijke besturen die het vastbenoemd personeel hebben overgenomen, aangezien de huidige wet zulks niet bepaalt. De wet van 24 oktober 2011 voorziet evenmin in een toerekening van de pensioenlasten wanneer het plaatselijke bestuur, op het ogenblik dat het wordt ontbonden dan wel omgevormd tot een privaatrechtelijke rechtspersoon, geen vastbenoemd personeel meer in dienst heeft omdat die personeelsformatie ondertussen is uitgedoofd; in dat geval is er dus geen sprake van de overheveling van personeel naar een ander bestuur.

Derhalve beoogt dit wetsontwerp die leemte weg te werken, door voor die twee situaties toerekeningsregels te bepalen voor de pensioenlasten die het GPF draagt

les anciens membres du personnel de l'administration provinciale ou locale dissoute ou transformée et pour leurs ayants-droits.

Le projet de loi prévoit également la possibilité qu'une administration provinciale ou locale prenne en charge elle-même les dépenses de pension susmentionnées avant sa dissolution ou transformation par le paiement d'une contribution unique au Service fédéral des pensions.

Enfin, la possibilité de paiement d'une contribution unique au Service fédéral des pensions est aussi prévue pour la contribution dans les pensions en cours due en application de l'article 24, § 1er, en cas de restructuration d'une administration affiliée au FPS dont des agents nommés à titre définitif sont transférés vers des employeurs publics ou privés qui ne sont pas affiliés au FPS.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

M. Wim Van der Donckt (N-VA) déclare que c'est une bonne chose qu'un certain nombre de manquements à la loi du 24 octobre 2011 soient corrigés. Son groupe votera donc pour ce projet de loi.

Il saisit néanmoins l'occasion pour demander un certain nombre d'éclaircissements sur des sujets connexes.

Il rappelle qu'une certaine panique règne dans les administrations locales au sujet de la situation financière du FPS, et en particulier sur l'impact du projet Dunia mené par l'Office national de la sécurité sociale. Il réfère, à cet égard, au rapport du Comité de gestion du service pension de fin janvier 2022. Ce rapport souligne un certain nombre de problèmes.

Tout d'abord, dans le projet de loi à l'examen, il n'est pas question de la recommandation formulée par le Comité de gestion du service fédéral des Pensions de travailler sur la base d'une loi, plutôt que sur la base d'arrêtés royaux, pour verser la partie de la contribution de modération salariale au FPS. Quel est l'intention du gouvernement à ce sujet?

Concernant spécifiquement le projet Dunia, une simple modification administrative risque de poser des problèmes de trésorerie au FPS, en raison du fait que seulement 85 % des cotisations de pension sont payés au moyen d'avances. Cela risque d'entraîner une augmentation de la cotisation de base, et dès lors une augmentation

pour de voormalige personeelsleden van het ontbonden of omgevormde provinciale of plaatselijke bestuur en voor hun rechthebbenden.

Daarnaast voorziet het wetsontwerp ook in de mogelijkheid dat een provinciale of lokale overheid vóór haar ontbinding of omvorming deze pensioenlasten overneemt door een eenmalige bijdrage aan de Federale Pensioendienst te betalen.

Tot slot wordt ook voorzien in de mogelijkheid een eenmalige bijdrage te betalen aan de Federale Pensioendienst voor de verschuldigde bijdrage in de lopende pensioenen krachtens artikel 24, § 1, in geval van herstructurering van een bij het GPF aangesloten bestuur waarvan het vastbenoemde personeel wordt overgeheveld naar niet-publieke of private werkgevers die niet bij het GPF zijn aangesloten.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer Wim Van der Donckt (N-VA) vindt het een goede zaak dat bepaalde tekortkomingen in de wet van 24 oktober 2011 worden rechtgezet. Daarom zal de fractie van de spreker dit wetsontwerp steunen.

Hij neemt echter de gelegenheid te baat om verduidelijking te vragen over een aantal zaken die daarmee verband houden.

De spreker wijst erop dat de plaatselijke besturen zich zorgen maken over de financiële toestand van het GPF, inzonderheid inzake de gevolgen van het Dunia-project van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. In dat verband verwijst hij naar het verslag van het Beheerscomité van de Federale Pensioendienst van eind januari 2022, waarin een aantal problemen aan de orde wordt gesteld.

Zo gaat het ter bespreking voorliggende wetsontwerp niet in op de aanbeveling van het Beheerscomité van de Federale Pensioendienst om de betaling van het gedeelte van de loonmatigingsbijdrage aan het GPF te regelen via een wet, veeleer dan via koninklijke besluiten. Wat is de regering ter zake van plan?

Specifiek inzake het Dunia-project dreigt een eenvoudige administratieve wijziging voor het GPF te leiden tot cashflowproblemen, daar slechts 85 % van de pensioenbijdragen via voorschotten wordt betaald. Daaruit kan een verhoging van de basisbijdrage voortvloeien, gevolgd door een verhoging van de bijdragen die de

des cotisations qui devront être payées par les administrations locales. La ministre a-t-elle conscience de ce problème et a-t-elle une solution?

Dans un communiqué de presse datant de fin 2021, la ministre avait annoncé, indépendamment du projet de loi à l'examen, qu'il y aurait d'autres initiatives législatives, ainsi que des arrêtés royaux, au sujet du FPS. Quel sont l'état des lieux et le calendrier?

Par ailleurs, à propos du financement unique de 128 millions d'euros de fin 2021, la ministre indique sur son site web que des solutions structurelles sont nécessaires, car les administrations locales ont besoin d'une source de financement durable; que le gouvernement a déjà pris une première série de mesures afin de garantir la pérennité financière à court terme; et que des discussions avec les parties concernées débiteront début 2022. Quel est l'état des lieux de ces discussions?

Mme Ellen Samyn (VB) souligne que le projet de loi à l'examen donne suite à une observation de la Cour des comptes concernant la contribution qui devait être payée au FPS par les administrations publiques supprimées ou fusionnées, mais qui n'était pas exigible en raison d'une lacune de la loi. La mesure proposée semble correcte d'un point de vue administratif. Les administrations publiques concernées ont pu bénéficier pendant des années du laxisme du législateur, qui s'est montré négligent dans sa gestion financière durant toute cette période.

Le groupe VB soutiendra le projet de loi, mais tient à formuler plusieurs réserves:

— L'intervenante constate d'abord que la ministre n'a pas attendu la réponse à la question préjudicielle posée à la Cour constitutionnelle après que le FPS a interjeté appel d'un jugement du tribunal de première instance de Bruxelles qui l'avait condamné. Mme Samyn admet toutefois que la responsabilité de cette lacune de la loi incombe non à la ministre actuelle, mais à ses prédécesseurs libéraux Van Quickenborne, De Croo et Bacquellaine.

— Selon la Cour des comptes, le manque à gagner pour le FPS serait considérable. La ministre pourrait-elle indiquer le montant total pour l'ensemble de la période et de quelles administrations il s'agit?

— Le fond du problème réside dans le modèle de financement du FPS établi par le ministre Daerden en 2011 et qui commence à devenir intenable. L'intervenante rappelle que M. Daerden prétendait que le financement des pensions ne posait aucun problème et que la dette de l'État était apparue spontanément et qu'elle

plaatselijke besturen zullen moeten betalen. Is de minister zich bewust van dit probleem en heeft zij een oplossing?

In een persbericht van eind 2021 had de minister, los van het ter bespreking voorliggende wetsontwerp, aangekondigd dat er met betrekking tot het GPF ook andere wetgevende initiatieven zouden komen, alsook koninklijke besluiten. Wat is de stand van zaken dien-aangaande en hoe ziet de planning eruit?

Inzake de eenmalige financiering van 128 miljoen euro eind 2021 stelt de minister voorts op haar website dat structurele oplossingen nodig zijn, omdat de plaatselijke besturen nood hebben aan een duurzame financieringsbron. Daarenboven geeft zij aan dat de regering al een eerste reeks maatregelen heeft genomen om de financiële houdbaarheid op korte termijn te waarborgen, alsook dat besprekingen met de stakeholders begin 2022 van start zullen gaan. Hoe staat het met die besprekingen?

Mevrouw Ellen Samyn (VB) geeft aan dat met dit wetsontwerp gevolg wordt gegeven aan een opmerking van het Rekenhof aangaande de bijdrage die door opgeheven of gefusioneerde openbare besturen betaald moest worden aan het GPF, maar die door een hiaat in de wet niet opeisbaar was. Administratief lijkt dit een correcte maatregel. De betrokken openbare besturen hebben intussen jaren kunnen genieten van de laksheid van de wetgever om hun financiële huishouding correct uit te voeren.

De VB-fractie zal dit wetsontwerp mee goedkeuren maar heeft wel een aantal punten van kritiek:

— De spreekster merkt vooreerst op dat de minister niet wacht op de uitspraak van de prejudiciële vraag die werd gesteld aan het Grondwettelijk Hof. Deze kwam er nadat het GPF beroep heeft ingesteld tegen de eerdere veroordeling door de rechtbank van eerste aanleg te Brussel. Mevrouw Samyn geeft wel toe dat niet de minister, maar wel haar liberale voorgangers Van Quickenborne, De Croo en Bacquellaine schuld hebben aan dit hiaat in de wet.

— Volgens het Rekenhof gaat het om een aanzienlijk bedrag dat het GPF zou misgelopen zijn. Kan de minister aangeven wat het totaalbedrag is voor de volledige periode, alsook over welke besturen het gaat?

— De kern van het probleem is het stilaan onhoudbare financieringsmodel van het GPF dat in 2011 werd uitgetekend door voormalig minister Daerden, die geen enkel probleem zag voor de betaalbaarheid van de pensioenen en die van de staatsschuld zei dat die vanzelf was gekomen en vanzelf zou verdwijnen. Tien jaar later

disparaîtrait de la même façon. Dix ans plus tard, cette aventure financière pèse lourdement sur de nombreuses collectivités locales et la panique commence à s'installer en ce qui concerne la pérennité du système.

— La ministre a indiqué qu'elle souhaitait réformer le système, mais la façon dont celui-ci a été mis en place en 2012 et surtout la "réduction" offerte à ceux qui proposaient un plan de pension complémentaire sont de nature à l'étrangler financièrement. Ce système semble devenir un moyen de pression pour pouvoir imposer des fusions forcées. La ministre a annoncé qu'elle proposerait une réforme "d'ici l'été", mais mieux vaut éviter de graver dans le marbre ce genre de serments solennels. La nécessaire réforme des pensions reste, elle aussi, dans les starting-blocks faute de motivation

Mme Nahima Lanjri (CD&V) rappelle qu'on est confronté à un double vieillissement. Non seulement, il n'y a jamais eu autant de personnes à la pension (3,5 millions de personnes), mais ces personnes restent aussi de plus en plus longtemps à la pension, parce qu'on a la chance de vivre de plus en plus vieux. Cela provoque une augmentation des dépenses, notamment de pensions. En ce qui concerne les pensions des fonctionnaires, ce phénomène est renforcé, en raison de la diminution du personnel statutaire dans les administrations locales, au profit de personnel contractuel. Or, les pensions étant payées par les personnes actives, moins il y a de personnel statutaire, moins il y a de cotisations et plus il est difficile de payer les pensions des fonctionnaires à la retraite.

Afin d'apporter une solution à ce problème, le FPS a été créé en 2012 afin d'organiser une solidarité et de mieux répartir la charge entre les administrations locales. C'est absolument nécessaire, puisque la Cour des comptes a calculé que la charge des pensions des administrations locales augmenterait de 51 % en 8 ans.

Les projections réalisées par la *Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten* vont d'ailleurs dans le même sens. Ce fonds est financé par les cotisations de base des fonctionnaires actifs, ainsi que par la cotisation de solidarité. Mais, vu que le groupe du personnel actif est de plus en plus restreint, alors que le groupe du personnel à la retraite est de plus en plus grand, il faut trouver une solution. Dans une question orale que Mme Lanjri a posée à la ministre en février 2022, elle demandait quel serait l'impact d'une modification de la cotisation de base. Il ressortait de la réponse de la ministre qu'une modification de seulement 1 % pouvait avoir un impact financier positif important pour les administrations locales. C'est d'ailleurs ce qui est prévu dans le présent projet de loi.

hangt zijn financieel avontuur als een molensteen om de nek van heel wat lokale besturen en begint er toch enigszins paniek te ontstaan inzake het voortbestaan van het systeem.

— De minister heeft aangegeven dit te zullen hervormen, maar de wijze waarop dit in 2012 werd opgezet en vooral de "korting" voor diegenen die een aanvullend pensioenplan aanboden, doen het systeem financieel de das om. Het lijkt wel een drukingsmiddel te worden om gedwongen fusies te kunnen opleggen. De minister heeft ook aangegeven een hervorming te zullen voorstellen "tegen de zomer", maar het is beter dit soort dure eden niet meer in graniet te beitelen. De eigenlijke noodzakelijke pensioenhervorming blijft ook in de startblokken hangen omdat het prijzengeld er niet is.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) wijst erop dat een tweeledige vergrijzing aan de gang is: niet alleen zijn er nooit méér gepensioneerden geweest (3,5 miljoen), maar die gepensioneerden krijgen ook almaar langer een pensioen uitbetaald, aangezien de levensverwachting (gelukkig) voortdurend toeneemt. Daardoor stijgen de uitgaven, onder meer voor pensioenen. Zulks geldt des te meer voor de ambtenarenpensioenen omdat de plaatselijke besturen almaar minder vastbenoemd personeel in dienst hebben, en steeds meer personeel met een arbeidsovereenkomst. De pensioenen worden echter betaald door de actieven; naarmate het aantal vastbenoemde personeelsleden daalt, dalen dus ook de bijdragen, waardoor het almaar moeilijker wordt de pensioenen van de gepensioneerde ambtenaren te betalen.

In die context werd in 2012 het GPF opgericht om solidariteit tot stand te brengen en de lasten beter te verdelen over de plaatselijke besturen. Zulks is absoluut nodig, aangezien uit berekeningen van het Rekenhof blijkt dat de pensioenlasten van de plaatselijke besturen op 8 jaar tijd met 51 % zullen toenemen.

Hetzelfde blijkt trouwens uit de prognoses van de Vereniging van Vlaamse steden en gemeenten. Voormeld fonds wordt gefinancierd met de basisbijdragen van de actieve ambtenaren, alsook met de solidariteitsbijdrage. Aangezien het actieve personeel een krimpende groep is en het aantal gepensioneerde personeelsleden almaar toeneemt, moet een oplossing worden gevonden. In februari 2022 heeft mevrouw Lanjri de minister een mondelinge vraag gesteld, om te vernemen welke weerslag een wijziging van de basisbijdrage zou hebben. Uit het antwoord van de minister bleek dat een wijziging van slechts 1 % een grote positieve financiële weerslag kon hebben voor de plaatselijke besturen. Het ter bespreking voorliggende wetsontwerp strekt er trouwens toe zulks te bewerkstelligen.

Ce projet de loi est aussi conforme à l'accord de gouvernement, qui s'engageait à examiner la manière de résoudre la problématique des pensions des administrations. Mme Lanjri estime que ce projet de loi est un pas dans la bonne direction. C'est pourquoi, son groupe le soutiendra.

L'intervenante pose néanmoins un certain nombre de questions à la ministre:

— Quelles seront les prochaines étapes dans ce dossier? D'autres projets de loi sont-ils prévus?

— La réduction prévue par le présent projet de loi est-elle temporaire ou est-elle définitive? Quel sera le coût de cette mesure dans le temps?

— La Cour des comptes a indiqué que les réserves existantes seront complètement épuisées en 2027, alors que le pic de la charge des pensions est attendu seulement en 2035. Quelles mesures la ministre prévoit-elle pour garantir le financement des pensions des administrations locales à moyen et à long terme?

— Y aura-t-il une réforme globale des pensions? Cette réforme globale contiendra-t-elle une incitation pour les administrations locales à prévoir un deuxième pilier de pension, non seulement pour le personnel contractuel, mais aussi pour le personnel statutaire?

Mme Tania De Jonge (Open Vld) salue ce projet de loi qui répare un certain nombre de lacunes présentes dans la législation, qui empêchaient une modification souple de la manière dont les administrations locales s'organisent. Ce projet permet aussi de supprimer le risque que la charge de pensions ne soit pas payée lorsqu'une administration locale est reprise, fusionne ou est liquidée. Il garantit donc la soutenabilité financière du FPS. Ce projet fait d'ailleurs partie d'une réforme plus large du FPS, dont la phase 1 consistait à adapter son financement.

L'intervenante pose ensuite les questions suivantes:

— Quel est l'état des lieux de cette réforme plus large du FPS? D'autres projets de loi ou des arrêtés royaux sont-ils en préparation?

— Qu'en est-il de la phase 2 qui consistera, en concertation avec les Régions et les administrations provinciales et locales, à garantir l'autonomie financière du FPS? Quel est le calendrier prévu?

Dit wetsontwerp strookt tevens met het regeerakkoord, waarin de regering zich ertoe heeft verbonden na te gaan hoe het vraagstuk van de ambtenarenpensioenen kan worden opgelost. Volgens mevrouw Lanjri is dit wetsontwerp een stap in de goede richting. Haar fractie zal het dan ook steunen.

Het lid stelt de minister niettemin een aantal vragen:

— wat zijn de volgende stappen in dit dossier? Zijn er andere wetsontwerpen gepland?

— Is de in het voorliggende wetsontwerp vooropgestelde vermindering tijdelijk dan wel definitief? Hoeveel zal deze maatregel op termijn kosten?

— Het Rekenhof heeft aangegeven dat de bestaande reserves in 2027 volledig uitgeput zullen zijn, terwijl de piek van de pensioenlasten pas in 2035 wordt verwacht. In welke maatregelen voorziet de minister om de financiering van de pensioenen van de plaatselijke besturen op middellange en lange termijn te waarborgen?

— Komt er een alomvattende pensioenhervorming? Zullen de plaatselijke besturen via die alomvattende hervorming ertoe worden aangemoedigd een tweede pensioenpijler op te zetten, niet alleen voor het personeel met een arbeidsovereenkomst, maar ook voor het vastbenoemd personeel?

Mevrouw Tania De Jonge (Open Vld) is verheugd dat dit wetsontwerp beoogt een aantal manco's in de wetgeving weg te werken, want die stonden een soepele wijziging van de organisatie van de plaatselijke besturen in de weg. Dankzij dit wetsontwerp zal bovendien het risico worden weggenomen dat de pensioenlasten niet worden betaald wanneer een plaatselijk bestuur opgaat in een andere entiteit, fusioneert of wordt opgeheven. Het strekt er dus toe de financiële houdbaarheid van het GPF te waarborgen. Dit wetsontwerp is trouwens ingebed in een bredere hervorming van het GPF, waarvan de eerste fase bestond in de aanpassing van de financiering ervan.

Het lid heeft tot slot nog de twee volgende vragen.

— Hoe zit het met die bredere hervorming van het GPF? Zitten er nog meer wetsontwerpen of koninklijke besluiten in de pijplijn?

— *Quid* met betrekking tot fase 2, die de financiële autonomie van het GPF moet waarborgen, in overleg met de gewesten, alsook met de provinciale en plaatselijke besturen? Wat is de planning ter zake?

Mme Anja Vanrobaeys (Vooruit) remercie la ministre pour l'initiative de ce projet de loi qui garantit le financement des pensions des fonctionnaires statutaires des administrations locales, en augmentant la cotisation de base et en réparant les lacunes qui existent dans la législation actuelle en cas de fusion d'administrations locales. Le groupe Vooruit soutiendra donc ce projet de loi.

L'intervenante fait toutefois remarquer que les modifications prévues n'apportent une solution que jusqu'en 2023 et qu'il est nécessaire d'apporter aussi une solution plus structurelle. La ministre a annoncé que des concertations avaient débuté. Il est important pour les fonctionnaires statutaires concernés de savoir que le dossier avance, même si on sait que ce n'est pas évident. Elle constate que, par le passé, la politique n'a pas toujours été cohérente, en n'incitant pas les administrations locales à poursuivre l'engagement de fonctionnaires statutaires, de sorte que de nombreuses administrations locales ont choisi sciemment d'engager des fonctionnaires contractuels afin de diminuer la charge de pension. Pour le groupe Vooruit, une solution structurelle doit reposer sur une solidarité entre les administrations locales. Il ne faut pas que les administrations locales qui ont continué à engager du personnel statutaire soient sanctionnées.

B. Réponses de la ministre

Mme Karine Lalieux, ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris, répond de la manière suivante:

Phases 1 et 2

Le projet de loi à l'examen fait partie de la phase 1 de la réforme du FPS. Au niveau législatif, outre ce projet de loi, il reste encore un projet de loi qui sera discuté en commission la semaine prochaine. Il s'agit d'un projet de loi concernant le projet Dunia, lequel porte sur l'affiliation tardive et qui prévoit qu'il y aura un mois de cotisation en moins à payer pour 2022 ainsi que des paiements échelonnés. La phase 1 comporte également 3 arrêtés royaux qui ont déjà été pris et qui concernent respectivement la cotisation de base, les réductions concernant l'ex-pool 1 et la cotisation de modération salariale.

La phase 2 concerne les mesures qui doivent être prises à long terme. On sait en effet que le FPS est le seul fonds de pension autoporté par un même secteur (provinces et communes). Plusieurs pistes pour un financement à long terme sont à l'étude. Il faudra peut-être

Mevrouw Anja Vanrobaeys (Vooruit) dankt de minister dat ze het initiatief heeft genomen voor dit wetsontwerp; dat strekt ertoe de financiering van de pensioenen van de vastbenoemde ambtenaren van de plaatselijke besturen te waarborgen via de verhoging van de basisbijdrage, alsook door de in de huidige wetgeving aanwezige leemten met betrekking tot de gang van zaken bij fusies van plaatselijke besturen weg te werken. De Vooruit-fractie zal dit wetsontwerp dan ook steunen.

De spreekster merkt echter op dat de geplande wijzigingen alleen tot 2023 een oplossing bieden; er is dan ook een structurelere oplossing vereist. De minister heeft aangekondigd dat overleg ter zake werd opgestart. Voor de betrokken vastbenoemde ambtenaren is het belangrijk te weten dat ter zake vooruitgang wordt geboekt, hoewel zulks niet voor de hand ligt. Het lid stelt vast dat het beleid in het verleden niet altijd samenhangend was; de plaatselijke besturen werden immers niet aangemoedigd nog vastbenoemd personeel in dienst te nemen, waardoor veel van die besturen bewust hebben gekozen voor personeel met een arbeidsovereenkomst, met het oog op de verlichting van de pensioenlast. Volgens de Vooruit-fractie is solidariteit tussen de plaatselijke besturen de sleutel voor een structurele oplossing. De plaatselijke besturen die vastbenoemd personeel in dienst zijn blijven nemen, mogen geen nadeel ondervinden.

B. Antwoorden van de minister

Mevrouw Karine Lalieux, minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een beperking, Armoedebestrijding en Beliris, formuleert de volgende antwoorden.

Fases 1 en 2

Dit wetsontwerp is een onderdeel van fase 1 van de GPF-hervorming. Op wetgevend niveau is er naast dit wetsontwerp nog een ander wetsontwerp dat tijdens de commissievergadering van volgende week zal worden besproken. Het betreft een wetsontwerp over het Dunia-project, dat betrekking heeft op laattijdige aansluiting en dat ertoe strekt te bepalen dat er voor 2022 een maand bijdragen minder zal moeten worden betaald en dat er met gespreide betalingen zal worden gewerkt. Fase 1 omvat tevens drie reeds uitgevaardigde koninklijke besluiten die respectievelijk betrekking hebben op de basisbijdrage, de verminderingen betreffende ex-pool 1 en de loonmatigingsbijdrage.

Fase 2 betreft de maatregelen die op lange termijn moeten worden genomen. Het GPF is immers het enige pensioenfonds dat zelf wordt gedragen door eenzelfde sector (provincies en gemeenten). Er worden meerdere mogelijkheden voor een langetermijnfinanciering

prévoir un financement extérieur. Mais, ces pistes devront être négociées avec l'ensemble des niveaux de pouvoir (fédéral, Régions, provinces et l'Union des villes et communes), puisqu'elles auront un impact sur la situation financière de ces différents niveaux.

Modération salariale

La ministre répond à M. Van der Donckt que, dans le cadre de l'accord de gouvernement, la cotisation de modération salariale a été obtenue dès le budget 2020. On passe par un arrêté royal, car il y a une indexation chaque année. Pour le budget 2022, ça représente 128 millions d'euros.

Diminution des réserves

La ministre est d'accord avec Mme Lanjri sur le constat que ces réserves diminuent chaque année. En ce qui concerne les réductions de cotisation pour l'ex-pool 1, il y a des réserves jusqu'en 2027. La ministre espère une solution globale d'ici à ce moment-là, mais ça dépendra des différents gouvernements et des entités provinciales et locales.

Deuxième pilier

La ministre constate que, suite à une loi adoptée sous la précédente législature et dont elle ne partage pas l'esprit, les communes plus riches qui ont pu s'affilier à un deuxième pilier ont un bonus, alors que les autres communes paient un malus, de sorte que, en réalité, les secondes financent en partie le deuxième pilier des premières. Le transfert en question s'élève à environ 66 millions d'euros. La ministre a essayé d'obtenir ce montant dans le cadre du budget 2022, mais, en raison de la crise des prix de l'énergie, les moyens disponibles ont dû être consacrés à d'autres dossiers.

La ministre signale, à l'attention de M. Bombled, que le dossier important concernant les contrats Belfius et Ethias avance bien. Quatre offres ont été reçues. L'administration continue à travailler avec le Comité de gestion. La ministre est confiante qu'une proposition pourra être faite à l'ensemble des communes d'ici à la fin 2022, afin qu'il n'y ait pas de vide entre les contrats 2021 et 2022.

Impact budgétaire

L'impact budgétaire du présent projet de loi ne peut être estimé, car il est impossible de savoir le nombre

bestudeerd. Misschien zal in een externe financiering moeten worden voorzien. Over die mogelijkheden zal echter nog met alle beleidsniveaus (federaal en gewestelijk, alsook op het niveau van de provincies en van de Vereniging van steden en gemeenten) moeten worden onderhandeld, gezien de gevolgen voor de financiële situatie van die verschillende niveaus.

Loonmatiging

De minister antwoordt de heer Van der Donckt dat de loonmatigingsbijdrage in het raam van het regeerakkoord werd verkregen vanaf de begroting voor 2020. Er wordt met een koninklijk besluit gewerkt, aangezien er jaarlijks een indexaanpassing plaatsvindt. Voor de begroting voor 2022 gaat het om een bedrag van 128 miljoen euro.

Vermindering van de reserves

De minister is het eens met de vaststelling van mevrouw Lanjri dat die reserves elk jaar slinken. Wat de verminderingen van de bijdrage voor de ex-pool 1 betreft, zijn er reserves tot 2027. De minister hoopt dat er tegen dan een alomvattende oplossing zal zijn, maar dat zal afhangen van de verschillende regeringen en de provinciale en lokale overheden.

Tweede pijler

De minister stelt vast dat, als gevolg van een wet die tijdens de vorige regeerperiode werd aangenomen en waar ze niet achter staat, de rijkste gemeenten die zich bij een tweede pijler hebben kunnen aansluiten, een bonus krijgen, terwijl de andere gemeenten een malus betalen. Het komt er dus in feite op neer dat die laatsten deels de tweede pijler van de eersten financieren. Het gaat om een transfer van ongeveer 66 miljoen euro. De minister heeft dat bedrag trachten te verkrijgen in het kader van de begroting van 2022, maar door de crisis van de energieprijzen moesten de beschikbare middelen voor andere dossiers worden aangewend.

Ter attentie van de heer Bombled merkt de minister op dat de werkzaamheden inzake het belangrijke dossier over de Belfius- en Ethiascontracten opschieten. Er werden vier offertes ingediend. De diensten blijven samenwerken met het Beheerscomité. De minister heeft er alle vertrouwen in dat tegen eind 2022 aan alle gemeenten een voorstel zal kunnen worden geformuleerd, teneinde aldus een leemte tussen de contracten voor 2021 en die voor 2022 te voorkomen.

Budgettaire weerslag

De budgettaire weerslag van dit wetsontwerp kan niet worden ingeschat, aangezien men onmogelijk kan

d'administrations provinciales ou locales qui feront l'objet d'une dissolution ou d'une transformation dans le futur. Ce qui est sûr, c'est que la modification législative proposée aura une influence positive sur la situation budgétaire du FPS puisqu'elle générera des recettes supplémentaires pour ce fonds.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article n'appelle aucun commentaire.

Il est adopté à l'unanimité.

Art. 2 à 7

Ces articles n'appellent aucun commentaire.

Ils sont successivement adoptés à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble du projet de loi, en ce compris les corrections d'ordre linguistique et légistique, est adopté à l'unanimité.

Le résultat du vote nominatif est le suivant:

Ont voté pour:

N-VA: Björn Anseeuw, Wim Van der Donckt, Valerie Van Peel;

Ecolo-Groen: Marie-Colline Leroy, Evita Willaert, Claire Hugon;

PS: Chanelle Bonaventure, Sophie Thémont;

VB: Ellen Samyn, Hans Verreyt;

MR: Christophe Bombled;

CD&V: Nahima Lanjri;

PVDA-PTB: Gaby Colebunders;

Open Vld: Tania De Jonge;

Vooruit: Anja Vanrobaeys.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2 tot 7

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

*
* *

Het gehele wetsontwerp wordt, met inbegrip van de taalkundige en wetgevingstechnische verbeteringen, eenparig aangenomen.

Het resultaat van de naamstemming is als volgt:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Björn Anseeuw, Wim Van der Donckt, Valerie Van Peel;

Ecolo-Groen: Marie-Colline Leroy, Evita Willaert, Claire Hugon;

PS: Chanelle Bonaventure, Sophie Thémont;

VB: Ellen Samyn, Hans Verreyt;

MR: Christophe Bombled;

CD&V: Nahima Lanjri;

PVDA-PTB: Gaby Colebunders;

Open Vld: Tania De Jonge;

Vooruit: Anja Vanrobaeys.

Ont voté contre:

Nihil.

Se sont abstenus:

Nihil.

Le rapporteur,

La présidente,

Wim VAN DER DONCKT

Marie-Colline LEROY

Dispositions nécessitant une mesure d'exécution
(article 78.2, alinéa 4, du Règlement):

— en vertu de l'article 105 de la Constitution: non
communiquées;

— en vertu de l'article 108 de la Constitution: non
communiquées.

Hebben tegengestemd:

Nihil.

Hebben zich onthouden:

Nihil.

De rapporteur,

De voorzitter,

Wim VAN DER DONCKT

Marie-Colline LEROY

Lijst van de bepalingen die een uitvoeringsmaatregel
vergen (artikel 78.2, vierde lid, van het Reglement):

— krachtens artikel 105 van de Grondwet: niet
meegedeeld;

— krachtens artikel 108 van de Grondwet: niet
meegedeeld.